

Državni zbor RS je 27. januarja 2021 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1K), ki je bil objavljen v Uradnem Listu RS dne 9. februarja 2021 in bo začel veljati v roku 15 dni od objave (tj. 24. februarja 2021) (v nadaljevanju: »novela«).

Novela med drugim prinaša dodatne omejitve pri ustanavljanju družb ter spreminja ureditev glede sedeža, poslovnega in elektronskega naslova, razmerja med delniško družbo in njenimi delničarji, pogodb s člani organov vodenja in nadzora, instituta razrešnice in politike prejemkov, novo ureditev glede nasprotja interesov ter nov režim sklepanja poslov s povezanimi osebami.

V nadaljevanju predstavljamo nekatere izmed novosti iz novele.

Novela dopolnjuje 10.a člen ZGD-1, saj določa nove omejitve pri ustanavljanju družb oziroma za pridobitev statusa družbenika, tudi za fizične in pravne osebe iz druge države članice ali tretje države, in sicer razširja nabor kaznivih dejanj, zaradi katerih oseba ne more postati ustanovitelj, družbenik ali podjetnik. Določena je tudi dodatna omejitev ustanavljanja, pridobitve statusa družbenika ter opravljanja dejavnosti podjetnika za osebe, ki so bile v obdobju zadnjih 12 mesecev javno objavljene na seznamu nepredlagateljev davčnih obračunov in neplačnikov davkov. Dodatna prepoved za ustanavljanje in pridobivanje poslovnih deležev v skladu z novelo velja tudi za osebe, ki jim je bila s pravnomočno odločbo izrečena globa zaradi prekrška v zvezi z nedovoljenim posegom v osnovni kapital družbe.

Z uveljavitvijo novele bo potrebno v register poleg sedeža vpisati tudi poslovni naslov družbe, ob prijavi za vpis v register pa navesti tudi elektronski naslov. Obstoječe družbe morajo poskrbeti za vpis elektronskega naslova v sodni register v enem letu od uveljavitve novele (tj. do 24. februarja 2022).

Delniška družba bo imela z uveljavitvijo novele pravico identificirati svoje delničarje in končne delničarje in od njih zahtevati, da se izjavijo, ali imajo delnice za lasten ali tuj račun. Če družba v 14 dneh ne dobi želenih informacij, glasovalne pravice iz teh delnic mirujejo, dokler ni izpolnjena zahteva za informacije o delničarju.

Pravice in obveznosti člana uprave ali izvršnega direktorja (doslej vseh članov organov vodenja in nadzora in prokurista), ki niso določene z ZGD-1, se uredijo s pogodbo, h kateri mora dati soglasje nadzorni svet oziroma upravni odbor. Z novim 262.a členom ZGD-1 je urejena pogodba o svetovanju, na podlagi katere se član nadzornega sveta ali upravnega odbora (ali njegov družinski član) zaveže opraviti svetovalne storitve, ki ne sodijo v izvajanje nadzorne funkcije, za družbo ali njeno odvisno družbo. Takšna pogodba ima pravni učinek le, če z njo soglašata nadzorni svet oziroma upravni odbor. Enako velja za svetovalne pogodbe z družbami, ki jih član nadzornega sveta ali upravnega odbora ali njegov družinski član obvladuje ali je njihov zakoniti zastopnik oziroma družbenik, če je le ta osebna družba.

Novela tudi uvaja obveznost sprejema politike prejemkov za vse javne družbe, prav tako je predpisana minimalna vsebina politike.

Definicija nasprotja interesov v tretjem odstavku 38.a členu ZGD-1 ostaja še naprej enaka, z novelo pa so bili črtani četrti do enajsti odstavek 38. člena ZGD-1, katere nadomešča nova ureditev poslovanja s povezanimi osebami, ki posebej ureja način upravljanja z nasprotjem interesov, kadar družba sklepa posle s člani organov vodenja in nadzora ali izvršnimi direktorji v delniški družbi ter tudi pri sklepanju poslov z direktorji in prokuristi v družbah z omejeno odgovornostjo. Hkrati na tem mestu opozarjamo, da se 38.a člen ZGD-1 ne uporablja, če se nanaša na poslovodne osebe in člane organov vodenja in nadzora v družbah v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost.

To je določil že Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK-C).

Z uveljavitvijo novele se uvaja nov režim sklepanja poslov s povezanimi osebami in sicer je predhodno soglasje nadzornega sveta k poslu s povezano osebo obvezno, če je družba javna in vrednost posla presega 2,5% aktive iz bilance stanja zadnjega potrjenega letnega (konsolidiranega) poročila oziroma če vrednost posla skupaj z ostalimi posli, opravljenimi z isto osebo v zadnjih 12 mesecih, preseže ta prag. Če nadzorni svet zavrne soglasje, lahko uprava zahteva, da o soglasju odloči skupščina z večino 3/4 oddanih glasov. Družba mora posle s povezanimi osebami takoj po sklenitvi javno objaviti, razen če se informacije o poslu objavijo kot notranja informacija v skladu s 17. členom Uredbe (EU)596/2014.

V družbah z omejeno odgovornostjo nadzorni svet ostaja fakultativni organ, razen če gre za družbo, ki je subjekt javnega interesa po Zakonu o revidiranju («ZRev-2»). Nadzorni svet družbe, ki je subjekt javnega interesa, mora oblikovati revizijsko komisijo. Če je družba srednja ali velika, se za posle družbe s poslovdnji in prokuristi ali njunimi družinskimi člani zahteva obvezno soglasje nadzornega sveta. Če družba nima nadzornega sveta, o soglasju odloča skupščina.

Ljubljana, dne 23. 2. 2021

Odvetniška družba Fatur Menard